

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Tribunal Poenitentiae Sev Libri Dvo Prior De Poenitente Ut Reo Posterior De Confessario Ut Judice

Stoz, Matthäus

Anno M.DC.LXXXIX.

Sect. V. De usu notitiæ Confessionis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37144

dicet se velle, ut nemini id pateat; tunc Confessarius manifestans aliis, sibi illum esse confessum, peccat contra Secretum naturale; & frangit simul etiam indirectè Sigillum, quia sic ingerit aliis suspicionem de gravi aliquo peccato Caji; cum communiter pœnitentes cenſentur propterea ita clam subterfugere suos ordinarios, si de nulla alia causa constet. Et verò vel maximè frangit ille, qui cum non sit ordinarius Confessarius Regularium, dicit tamen sibi confessum esse hunc vel hunc Religiosum, si de isto constet, quòd ordinario, cui semper solet, etiam tunc potuerit confiteri, nec alteri possit sine speciali licentia superioris. Audientes enim statim concipiunt suspicionem, id factum esse ob aliquem catum reservatum. Lugo cit. *Disp. 23. n. 65.* Quod si quis aliquando, ordinario suo Confessario præterito, confiteatur alteri, sed palam coram aliis, vel in loco publico, tunc neque illi qui vident, neque Confessarius quidquam agit contra sigillum, si aliis id etiam manifestent, quia hoc ipso, quòd præsentibus aliis, vel in publico confiteatur, dat omnibus videntibus licentiam id manifestandi. Unde

242. IX. Qui dicit de aliquo suo pœnitente, Confessionem illius fuisse valde longam, durasse tot, & tot horis, diebus &c. frangit indirectè sigillum, si pœnitens clam & in loco secreto fuit confessus, nolitque id ab aliis resciri; quia hoc ipso Confessarius occasionem præbet suspicandi ipsum multa peccata habuisse. At verò si pœnitens in loco publico v. g. templo, Sacristiâ, vel alio passim pervio faciat suam Confessionem, tunc ipso facto dat & Confessario, & aliis eum in con-

fessionalibus videntibus licentiam liberè de eius durtinitate loquendi. Nemo enim vult ea servari in secreto, quæ ipse scienter & voluntariè dicit, vel agit in publico. Vide Gobat *tr. 7. n. 927.*

Plures alios casus, qui huc pertinent, involvit illa non minùs celebris, quàm ob varias DD. valde inter se discordantium opiniones intricata Quæstio.

SECTIO V.

De usu notitiæ Confessionis.

243. Tota difficultas, & opinionum varietas inde videtur promanare, quòd multi, quæ de servando sigillo unacum aliis tradiderunt universaliter, hinc variis limitationibus putent alteranda vel immutanda. Omnia enim satis plana erunt, si firma fixaque maneant, ut omnino manere debent, jam supra posita fundamenta, quæ hinc amplius confirmare expedit.

§. I.

Generalia Principia de usu notitiæ Confessionis.

I. Nunquam licet aliquid, quod ex sola Confessione cognitum est, & sub sigillum cadit, v. g. peccatum unacum persona pœnitentis sine ejus licentia directè vel indirectè revelare aliis *sup. n. 192.*

II. Nunquam etiam licet ulli, ut verbo vel facto, directè vel indirectè præbeat ipsi pœnitenti extra Confessionem sine ejus licentia indicium, aut occasionem prudenter suspicandi, se illius peccatum, vel aliud, quod sub sigillum cadit, & ex sola Confessione notum est, scire; *live*

sive jam dicamus, hoc esse revelationem & contra sigillum, sive non. *sup. n. 193.* vide etiam *Dicast. cit. Disp. 12. n. 143.*

244. III. Cùm sigillum ejusque obligatio sit à Christo Domino Confessione Sacramentali unice ob hunc finem annexa, ut Sacramentum Pœnitentiæ fidelibus non esset nimis onerosum & odiosum; *sup. n. 184.* indèque omnes rectè deducant, sub sigillum cadere, & vi illius prohiberi, ne ullo modo directè vel indirectè sine licentia pœnitentis reveletur quidquam eorum, quæ ex sola illius Confessione sunt nota; & illum, si revelarentur, afficerent aliquo quocunque incommodo, pudore aut molestia. *sup. n. 191.* Clarum sanè est, apertèque constat, vi sigilli etiam prohiberi, ne quis propter ea, quæ ex sola Confessione Sacramentali novit, quidquam extra eam etiam seculâ omni revelatione agat vel omittat sine licentia pœnitentis, quod illum quocunque incommodo sive justo, sive injusto afficere potest. *Sanch. de Matr. lib. 3. Disp. 16. n. 3. & 4. Coninch. Disp. 9. n. 64. Fag. Prac. 2. lib. 6. cap. 3. n. 1.* ubi ait, hanc sententiam esse hoc tempore communiorè. *Laym. l. 5. tr. 6. cap. 14. n. 23. v. Atque. Lug. l. c. n. 102. Dicast. l. c. n. 146. Palao de pœnit. Disp. un. p. 19. §. 3. n. 20. Tamb. de conf. lib. 5. cap. 6. §. 2. n. 7.* & multi alii, quos refert *Fag. l. c. v. Et hanc.* contra plurimos alios à *Fag. l. c. cap. 2. n. 2.* & *Sanch. l. c. relos.*

Probatio desumitur non tam à paritate, quàm ab identitate rationis inter utrumque; sicut & ab illa, quâ ostendimus sigillum esse annexum Confessione non tantùm strictè & propriè, sed etiam la-

tè & quasi Sacramentali. *sup. n. 183.* Nam revelatio eorum, quæ ex sola Confessione sunt nota, si sine licentia pœnitentis fiat cum aliquo ejus incommodo, est ideo vi sigilli prohibita, quia reddit Sacramentum fidelibus odiosum; atqui usus notitiæ ex sola Confessione acceptæ si extra eam fiat cum aliquo pœnitentis incommodo sine ejus licentia (quamvis etiam fiat absque omni revelatione Confessionis, & ita clam vel sub tali prætextu, ut nec pœnitens, nec alii advertant; modò sciatur illum licitè posse fieri) reddit Sacramentum fidelibus valde odiosum, ab eoque vehementer absterret. Quis enim non horreat, & non meritè omittat confiteri occultum suum peccatum alteri, si sciat, se propter illud posse deinde licitè ab altero privari suo officio, beneficio, vel secreto quodam suffragio ad assecutionem alicujus v.g. dignitatis necessariò, amoveri loco, expelli domo, excludi à consortio, impediri à susceptione Ordinis, vel alterius Sacramenti, à promotione ad aliquem gradum, officium &c. Certè omnes mallent, & æquius ferrent revelari quodvis aliud suum peccatum confessum, quàm propter hoc vel illud talibus incommodis esse expositi.

Unde etiam tertium hoc Fundamentum optimè confirmatur. Nam ex contraria sententia sequitur, Reservationem caluam, quæ magnopere ad populi Christiani disciplinam pertinet. *Trid. sess. 14. cap. 7.* esse ferè frustraneam; quia habens casum reservatum non tenetur se sistere superiori, si prudenter possit inde sibi timere grave damnum ipsi Confessione extrinsecum. *Reginald. lib. 8. n. 43.*

Coninch, de Sacram. Disp. 8. n. 108. Lugo de pœnit. Disp. 20. n. 235. ex communi consensu omnium: atqui vel nunquam vel rarissimum erit, ut pœnitens non possit sibi prudenter timere tale damnum, si etiam cum ejus incommodo possit superior licitè uti notitiâ ex Confessione accepta.

245. Et verò Clemens VIII. in Decreto de Casuum reservatione edito 1593. 26. Maji S. 4. (ut habetur in Bullario novo tom. 4. & inter Bullas Urbani VIII. est 28. 1. ferrurque à Laym. Tan. Palao. Dian. & aliis passim, alium tamen editionis annum & diem assignantibus) ferrò mandavit, ut tam superiores pro tempore existentes, quàm Confessarii, qui postea ad superioris gradum fuerint promoti, diligentissimè caveant, ne eâ notitiâ, quam de aliorum peccatis in Confessione habuerunt, ad exteriorem gubernationem utantur. Et licet hoc Decretum loquatur tantùm de superioribus Regularium, & externâ gubernatione, inde tamen rectè deducitur, idem etiam esse de omnibus aliis Confessariis, & aliis externis actionibus sentiendum, ut *num. seq. dicam.*

Certè Claudius Aquaviva Generalis Societatis JESU jam An. 1590. adeoque ante Clem. VIII. severè statuit in *Instr. 5. & Ordinat. com. cap. 21.* ut omnes Superiores diligenter caveant, ne vel ipsi, vel nostrorum aliquis doctrinam, (quòd liceat uti notitiâ Confessionis) uspiam introducant, neque illam publicè aut privatim doceant, neque eâ utantur ullo modo. Rationes sui statuti dedit istas: 1. quia hæc doctrina requirit tantam circumspèctionem, quam servare sit per-

difficile; 2. quia impedit libertatem & fiduciam sinceræ Confessionis; & 3. quia rerum humanarum regimen nullatenus debet à Sacramento pœnitentiæ dependere.

Ait quidem Tan. tom. 4. Disp. 6. q. 9. n. 143. v. *Quâ ratione.* se reperisse Reipontum ab eodem Generali postea An. 1603. in Germaniam missum, in quo ille declaraverit, mentem suam fuisse, in prædicto Statuto ulum notitiæ ex Confessione in iis tantùm prohibere, quæ pertinent ad Regimen & Gubernationem. Sed cùm de hac declaratione alii DD. qui post Tan. scripserunt, nihil meminissent; neque ea satis cohæreat cum rationibus in Statuto expressis; neque congruat verbis illis: *ne vel ipsi* (superiores) *vel nostrorum aliquis* (non superior) *eâ utatur ullo modo;* ideo aliorum Judicio relinquo, quid de ea sentiendum sit. Certè Dicast. & Dian. qui Tannerum n. 140. legerunt, adhuc mirantur, eum à tenore Statuti recessisse. Non potuerant autem apud eundem n. 143. ubi de declaratione illa meminit, non legisse; cùm proximè sequatur; & Regula, per quas Tannerus mentem suam explicat, ab uno loco usque ad alterum continuata se extendant.

246. Verum quidem est, sententiam prædicto tertio Fundamento contrariam fuisse olim communissimam inter Theologos & Canonistas, secutos S. Thomam & Scotum, quibuscum etiam Tan. tom. 4. Disp. 6. q. 9. n. 140. & seqq. docet, Confessarium posse licitè uti notitiâ Confessionis ad proprium suum bonum, vel pœnitentis, vel alterius privati hominis, vel etiam communitatis, si quidem id faciat

P. Sto

Tribu
Pœnitentia
Eius
1. 1. 1.

faciat 1. ita clam vel sub tali prætextu, ut neque directè neque indirectè reveletur sigillum, nec sit periculum revelandi; 2. sine omni, sed injusto tantùm, pœnitentis gravamine; 3. ex gravi causa seu utilitate; & 4. non sit talis usus ei specialiter Jure vel præcepto aliquo humano prohibitus. Alii aliter hanc sententiam declarant, & in deductis inde Resolutionibus multùm discordant.

Sed Dicast. *Disp. 12. n. 140.* asserit, sententiam istam jam non amplius posse sustineri post Decretum Clem. VIII. quia Pontifex, cùm in §. 4. illius Decreti superioribus Regularium usum notitiæ, ex Confessione acceptæ, prohibeat ad externam gubernationem, & quidem *illimitatè*, ut faretur Tan. *l. c. n. 143. v. Regula III.* unacum aliis adversariis, adeoque in omni casu; omnino supponit, ejusmodi usum debuisse jam antè à Jure naturali & divino fuisse prohibitum; cùm nullum Jus aut Præceptum humanum etiam Pontificis se solo possit obligare in omni casu. Si autem Jure naturali & divino prohibitum est superioribus, uti notitiæ Confessionis ad externam gubernationem, tunc eodem Jure videtur etiam prohibitum esse omnibus aliis illâ uti ad alias externas actiones pœnitenti ingratas & molestas; cùm respectu omnium sit eadem ratio, idèmq; periculum mali; sicut jam antè Dicast. bene obtinuit etiam Card. Lug. *Disp. 23. n. 94. & 95.*

Rationes quoque quibus eadem sententia innitur, non urgent. In primis enim dicunt, sigillo nihil prohiberi nisi revelationem. Sed contrarium ostensum est *num. 244.* Deinde ajunt, neminem per auditionem Confessionis priva-

ri Jure suo. Et neque nos hoc negamus. Cùm autem subsument: atqui Confessarius ante auditam Confessionem habuit Jus & obligationem negandi v. g. indigno suffragium occultum in Electione ad Prælaturam &c. ergo habet etiam post auditam Confessionem. Respondetur cum dist. Antè habuit Jus negandi suffragium indigno, si indignitatem illius aliunde novit, concedo; si ex sola Confessione novit, nego; ergo idem Jus, quod antè habuit, & non habuit, habet, & non habet etiam postea. Et hæc nostra distinctio adhibetur à multis ex ipsis adversariis quoad obligationem negandi suffragium indigno, ajuntque Confessarium, sicut antè, ita etiam post esse obligatum negare suffragium indigno, si aliunde; non enim si ex sola Confessione noverit esse talem. Tan. *l. c. n. 143.*

247. Ex quibus omnibus meritò statuitur hic fundamentalis & universalis ista Regula: Licitum est uti notitiâ Confessionis, si & sine omni periculo revelandi sigillum, & sine omni pœnitentis incommodo fieri possit; illicitum autem est, si alterutrum interveniat. Unde jam sunt seqq.

§. II.

Resolutiones particulares de licito usu notitiæ ex Confessione.

248. I. Licitum est uti notitiâ Confessionis ad hoc 1. ut quis oret DEUM pro suo pœnitente. 2. ut de auditis in Confessione consulat libros aut homines doctos ad proprium profectum in scientia. 3. ut discat alios meliùs juvare & dirigere, 4. ut ipse vitet loca, pericula,

personas, ludos, cibum, potum &c. quæ ex Confessione novit fuisse pœnitenti occasionem peccati, aut damni in bonis corporis, fortunæ &c. 5. ut moribus & genio hominum ex Confessione notis se accommodet &c. Coninch. *Disp.* 9. n. 58. Lug. n. 101. quia ejusmodi usus nec involvit ullum periculum revelationis, ut pono; nec pœnitenti ullum affert incommodum, adeoque etiamsi usus iste notitiæ Confessionis sciatur esse licitus, Sacramentum tamen Pœnitentiæ nemini reddit odiosum aut difficilius, quàm per se sit.

249. II. Licitum est ulterius etiam uti notitiâ Confessionis ad hoc. 1. ut quis de peccatis ex sola Confessione cognitis concionetur; modò non dicat, sibi ex Confessione esse nota, propter scandalum & periculum revelationis. *Fag. Præc. 2. lib. 6. cap. 2. n. 4.* vel cœtus, coram quo concionatur, non sit valde parvus. v. g. Novitiorum, Monialium &c. *Dian. p. 5. tr. 11. Res. 36. Et sup. n. 227. 2.* ut, cum audit homicidam v. g. esse captum, interroget ideo, quis ille sit, quia Cajus non pridem ipsi confessus est homicidium: modò tamen ita cautè interroget, ut Cajum non reddat suspectum, vel aliter incommodando lædat. Vide Gobat *tr. 7. q. n. 920.* 3. Ut pœnitentem interroget de peccato ex sola complicitis Confessione noto: modò illi de hujus Confessione nullam suspensionem moveat. *Palao de pœnit. p. 19. §. 3. n. 18.* de quo nos *sup. n. 104. Et 230.* Ratio horum est, quia etiam iste usus notitiæ Confessionis nec revelat sigillum, nec pœnitenti est incommodo. 4. ut Confessarius vel Superior remittat rigorem, cor-

rigat parsimoniam, vel modum suum agendi, quem pœnitenti vel subdito ex sola ejus Confessione novit esse ingratum, etiamsi ille advertat propter confessâ suâ peccata id fieri. *Lug. l. c.* Sed ego hunc usum idèò solum concedo esse licitum, quia pœnitens ipso facto dat licentiam illius. *sup. n. 197.* 5. ut signa majoris amoris exhibeat pœnitenti ob ejus innocentiam, ut familiarius agat cum illo ob illius erga se confidentiam, vel ob spiritualem ejus indigentiam ex sola Confessione notam. *Lugo n. 102. Tamb. de Conf. lib. 5. cap. 6. §. 2. n. 2.* & sequitur Gobat. Sed neque hæc admitto, nisi pœnitens verbo aliquo vel facto ostendat se consentire: quia per hæc Confessarius indicat extra Confessionem se nôsse, quæ in ea pœnitens manifestavit, & sub sigillum cadunt; ergo non sunt tantum *locutio indirecta*, ut vult *Lug. n. 103.* sed etiam sunt aliqua revelatio sigilli, nec possunt fieri sine licentiâ pœnitentis. Non sufficit autem præsumpta, sed debet esse verbo vel facto expressa. *sup. n. 197.* Certè experienciâ constat, non omnes, qui confidenter alicui Confessario gravia sua peccata vel innocentiam manifestant, etiam semper externam ejus benevolentiam vel familiaritatem habere acceptam. Univerſim autem

§. III.

De usu notitiæ ex Confessione illicito ob revelationem sigilli.

250. III. Illicitum est, ut Superior v. g. ob peccatum pœnitentis ex sola ejus Confessione notum fores, per quas iste noctu egrediebatur, obstruat; ut locum,

R. Sto

Tribu
Pœnitentiæ
Eius
S. I. I.

cum, in quo peccabat, sæpiùs videret; ut arcam vel cellam, ex qua furabatur, meliùs custodiat &c. & quidem non tantùm, si hæc faciat Superior eo modo, ut alii advertant, vel rationabiliter suspicentur, propter peccatum confessum fieri, quia sic omnes fatentur revelari sigillum; sed etiam, si faciat eo modo, ut vel solus pœnitens id advertere, aut rationabiliter suspicari possit. Sicut enim aliis, ita etiam ipsi pœnitenti sine ejus licentia non possumus ejus peccatum ex sola Confessione notum extra eam ullo verbo aut facto indicare. Lug. à n. 95. Dicast. n. 143. & nos sup. n. 193. sive jam talem indicationem vocemus Revelationem sigilli, sive non: quod ad quæstionem nominis pertinere potest.

Mirum proinde est, quomodo Palao, Tamb. & Coninch mox citandi, alique plures, qui hoc ipsum fundamentum nobiscum tenent, fuerint hîc in contrarium abrepti. Certè nil quidquam juvat, quod talis actio Superioris cedat in commodum & salutem spiritualem pœnitentis, ut putat Palao cit. p. 19. §. 3. n. 18. v. Neque. vel quòd non exerceatur singulariter circa ejus personam; vel quòd pœnitenti, seriò volenti se emendare, non sit ingrata, ut ait Tamb. de Conf. lib. 5. cap. 6. §. 2. n. 7. vel quòd sit tantùm impedimentum peccati, & nullius alterius commodi à peccato distincti, ut ait Coninch, Disp. 9. n. 68. & 69. Nam nihilominus adhuc per eam indicatur pœnitenti suum peccatum ex sola ejus Confessione notum, quod sine ejus expressa licentia non est extra Confessionem licitum. Quòd autem Tamb. l.c. & Coninch. cit. n. 69. v. Adde. dicant, Super-

riorem tale quid agendo uti jure suo, jam sup. n. 246. ostendi falsum esse.

Porrò sic discuro. Ejusmodi occasio vel est pœnitenti adhuc periculosa, vel non? si posterius; tunc non est necesse eam remove. Si prius; tunc pœnitens, qui periculum agnoscit, & seriò vult se emendare, libenter & ultrò dabit licentiam removendi eam, quia ad hoc tenetur: cur ergo Superior non petat? Ille autem, qui periculù non agnoscit, vel non seriò vult se emendare, agerrimè ferret remove. In occasione se invito, ergo id ex sola ejus Confessione facere non licet, atque ipse Coninch. l.c. consultum esse, in hoc casu petere pœnitentis consensum. Quod si tamen quandoque alia quædam justa causa interveniat, quæ per se sola sufficienter moveri possit ad talem mutationem faciendam, tunc eam ita independentem à Confessione facere non est superiori prohibitum. Expedi autem ad vitandum scandalum, ut illa ipsa causa mutationis pœnitenti quoque innotescat.

251. IV. Ulteriùs ex eodem fundamento illicitum quoque est 1. ei, quem ex sola Confessione scio indispositum, negare Sacramentum nisi privatim tantùm, & à me suo confessorio, nemine alio præsentem, petat v.g. Evcharistiam, Ordines, Assistentiam Matrimonii. Bonac. tom. 1. Disp. 5. q. 6. sect. 5. p. 4. n. 17. 2. non ire, cum vocor ad audiendum Confessionem illius, qui verè quædam & non tantum fictè confiteri mihi solitus est; sed scio, illum nolle, v.g. vitare occasionem proximam peccandi &c. Lug. Disp. 23. n. 117. contra Tamb. l.c. cap. 7. §. 3. n. 15. 3. ab officio, vel loco,

loco, etiam ad nutum auferibili, amovere illum, quem scio, in eo malè agere. Bonac. *l.c. n. 14.* 4. asperiores in vultu aut verbis, vel minus gratum me exhibere illi, quem scio esse improbæ vitæ. Lug. *n. 120.* 5. non ampliùs confiteri illi, quem scio non esse Sacerdotem. Lug. *n. 105.* 6. non ampliùs legere Missam in Ecclesia, quam scio esse pollutam. Bonac. *l.c. p. 23.* Lug. *n. 124.* contra Tamb. *l.c. §. 4. n. 17.* 7. Famulum, quem scio esse furacem, dimittere ex servitio; 8. negare alicui suum gladium vel alia arma apud me deposita, quibus scio, quòd me vel alium sit graviter læsurus, &c. si quidem hæc sciam (NB.) ex sola pœnitentis Confessione, & sine ejus licentia aliquid tale agam & omittam eo modo, ut vel alii, vel saltem ille solus advertat, aut rationabiliter suspicari possit, id à me fieri vel omitti tantum propter ipsius peccatum mihi confessum. Ratio est, quia etsi pœnitenti hinc nullum injustum damnum aut incommodum inferatur, revelatur tamen indirectè sigillum, ut dictum *sup. 193.*

Neque evaderet Confessarius culpam revelationis, si furacem suum famulum juberet sibi in ipso confessionali, & nondum absoluta Confessione clavem reddere, vel luxuriosum domo excedere &c. Nam justio hæc est actus Confessionis profuse extraneus, cum non sit pœnitentia, aut correctio ad forum internum spectans. Lug. *n. 123.* ergo censetur Confessionem interrumpere, & extra eam fieri: adeoque jam etiam extra eam pœnitenti suum peccatum inculcatur; quod est contra sigillum. Quod si tamen famulus ad vitandam occasionem v.g. lu-

xuriæ jam per se obligatus esset domo migrare; tunc Confessarius posset illum de hac obligatione monere in Confessione, quia monitio ista spectat ad forum internum, & ad absolutionem dignè percipiendam: postea autem si famulus omittat obligationi suæ & monitioni satisfacere, non potest Confessarius eum extra Confessionem ulteriùs urgere sine licentia priùs obtenta.

252. Rectè verò Lugo *cit. n. 105.* pro casu metaphysico habet, quòd putativus aliquis Confessarius mihi confiteatur, se non esse sacerdotem, & nolit mihi dare licentiam alteri confitendi; uti & quòd ille, qui seriò vult me spoliare, & occidere; vel qui vinum, à me intra vel extra Missam lumendum, infecit veneno &c. hoc ipsum mihi verè, hoc est, cum animo se accusandi confiteatur; vel certè non simul etiam malam voluntatem eousque saltem remittat, ut potestatem faciat, mihi necessariis modis & mediis à malo cavendi. Faciliùs fieri potest, ut ex pluribus, de mea cæde vel spoliatione conjuratis, unus pœnitenti ductus id mihi verè, & cum dolore confiteatur; licentiam autem utendi hæc notitià non det, nec dare velit, aut possit, nisi eatenus, ut complices ne à longe quidem advertere queant, se ab ipso esse proditos, cum alioqui sit certò ab illis occidendus.

Dato ergo aliquo tali casu, si ve jam moraliter possibili, si ve impossibili, tunc omnino tenetur Confessarius omnia potius pericula, & mille mortes subire, quam sine licentia pœnitentis ullo verbo vel facto extra Confessionem facere ipsi, vel aliis indicium aliquod peccati, ex sola ejus
Con-

Confessione noti. Lugo, n. 110. Dicast. n. 157. Dian. p. 5. tr. 11. Ref. 46. cum Suar. Richard. Navar. Soto. Ledefma & aliis apud ipsos, & apud Fag. *Prac. 2. lib. 6. cap. 2. n. 5. v. contrarium*, quia nullum est tam grave malum temporale vel spirituale, quod præponderet fractioni sigilli, teste Bonac. *l.c. n. 18.* & aliis *sup. n. 190.* Et verò quid facturus esset, vel fuisset Confessarius, si Sacramentum Pœnitentiæ non fuisset à Christo institutum? si homo iste non accessisset illum pro Confessione? vel in confessione malum illud suum propositum reticuisset? Sicut ergo tunc omnium ignarus non potuisset sibi ipse cavere, sed debuisset se, suæque Providentiæ divinæ permittere; ita & nunc sub protectione DEI Cæli commoretur; *Pf. 90.* sine cuius nutu ne unus quidem ex duobus passeribus, qui uno asse vœneunt, cadet super terram; *Matth. 10. v. 29.* Quique ad nos contra omnia adversa roborandos: Nolite timere, inquit *ibid. v. 31.* multis passeribus meliores estis vos; & *Luc. 21. v. 18.* capillus (quos omnes in numero habet) non peribit de capite vestro.

Quod si Confessarius sit eo tempore in statu peccati mortalis, neque habeat copiam alteri confitendi; tunc eliciat, vel conetur elicere perfectam contritionem, & certò credat, vel DEUM ad futurum auxilio, vel si pro observantia sigilli Sacramentalis à DEO præcepti mori contingat, se moriturum in charitate & gratia DEI; cum majorem dilectionem nemo habeat, quam ut animam suam ponat pro amicis suis. *Joan. 15. v. 13.* Sacramentum quoque Eucharistiæ, si fortè tunc in Missa sumendum sit, facere

R. P. Stoz Trib. Pœnit. Lib. II.

possit ex attrito contritum. Dian. *cit. Ref. 46.*

253. Aliter quoad prædicta n. 251. & seq. sentit Coninch. *Disp. 9. à n. 33.* Bonac. *l.c. à n. 27.* Laym. *lib. 5. tr. 6. cap. 14. n. 21.* Palao *cit. §. 3. n. 18.* Tamb. *de conf. lib. 5. cap. 6. §. 1. n. 4.* cum multis aliis apud Fagund. *l.c. cap. 2. n. 2.* usque etiam ipse *ibid. & cap. 3. n. 1.* adhæret, quamvis cæteroque sit rigidus sigilli propugnator. Isti ergo docent, Confessarium licitè posse in memoratis casibus non ampliùs confiteri fictitio sacerdoti, posse non exire domo, posse aliam viam inire, sibi associare defensores, omittere celebrationem Missæ, posse fugere, &c. quæ sito tamen aliquo colore, prætextâ aliâ curâ, &c. Negant enim talem Confessarii actionem, vel omissionem esse directam vel indirectam revelationem peccati, eò quòd 1. Confessarius utatur hîc jure suo. 2. quòd ejusmodi ejus actio vel ommissio per se & secundum se non sit revelativa peccati confessi, sed sit indifferens, possitque fieri ex variis aliis causis. Fag. *cit. n. 5.* adeoque 3. quòd alii complices per talem Confessarii actionem tantum cognoscant pœnitentis Confessionem, non item ejus peccatum, cum hoc jam antè aliunde sciant. Coninch. *l.c.* & 4. quòd inde nullus pudor, confusio, damnum, aut Sacramenti horror inferatur pœnitenti; cum omnia sub alio prætextu & causa agantur.

Sed hæc planè non videntur magni momenti, Ad primum patet responso ex n. 246. v. *Rationes.* Ad secundum Resp. actionem Confessarii esse quidem secundum se indifferentem; hîc & nunc tamen in istis circumstantiis indicare satè

U

pec-

peccatum confessum; atque hoc sufficere ad indirectam revelationem constat ex dictis *sup. n. 192.* Ad tertium Resp. quod ex fuga Confessarii latrones immediatè cognosant, eam fieri propter suam machinationem mortis; & quia vident eam non potuisse ipsi aliunde innotuisse, colligunt aliquem ex complicibus in Confessione indicasse; ergo per fugam vel aliam similem actionem Confessarii non tantùm indicatur latronibus, Confessionem esse factam à complice; sed etiam & præcipuè ipsum peccatum, ab eo & illis commissum per voluntatem occidendi. *Lug. l.c. n. 113.* Ad quartum Resp. Pœnitentem utique graviter pudesceri, si sua peccata ipsi, vel aliis extra Confessionem sine expressa ejus licentia aliquo modo indicentur; in ultimo autem casu etiam periculum vitæ illi imminere. Neque color, prætextus, aut causa aliqua quæsitâ juvare potest, si adhuc vel pœnitens, vel alii rationabiliter suspicari possint, causam esse tantùm propter peccatum, ex sola Confessione notum, quæsitam. Vide *inf. n. 255.*

§. IV.

De usu notitiæ ex Confessione illicito ob gubernationem.

254. V. Illicitum est, ut superior regularis ob peccata subditorum, ex sola eorum Confessione nota, statuatur novas aliquas leges & regulas, aut faciat novum aliquem casum reservatum, etiam secluso omni revelationis periculo. Negant hoc quidem aliqui apud *Fag. cit. lib. 6. cap. 2. n. 3.* & ipse illis consentit *cap. 3. n. 1.* Sed est contra Decretum Cle-

mentis VIII. *sup. n. 245.* relatum, quo prohibetur, ne superiores notitiâ, quam de aliorum peccatis in Confessione habuerunt, ad exteriorem gubernationem utantur. Leges autem dispositivas & reservativas condere est actus gubernationis externæ.

Unde etiam, seclusa omni revelatione adhuc illicitum puto, ut superior regularis ob peccatum subditi, ex sola Confessione notum, sine ejus licentia jubeat fores obstrui, sæpiùs visitet locum delicti, vel alia similia faciat, de quibus *sup. n. 250.* quia talia ad gubernationem externam spectant. Neque dicas cum *Tamb. de conf. lib. 5. cap. 6. §. 2. n. 9.* Decretum Clementinum intelligi tantùm de gubernatione *personarum*, & quidem *singularum*, adeoque non de dispositione *rerum*, nec de gubernatione *communitatis* per leges. Nam *Suar. Tan. Lugo. Dicast. &* alii unanimiter volunt, Decretum Pontificis, quia generaliter loquitur, esse etiam generaliter, & sine ulla limitatione intelligendum.

255. VI. Itaque universim illicitum est propter peccatum ex sola Confessione notum facere aut agere quidquam, quod pœnitenti incommodum aliquod aut molestiam creare potest; quamvis cum tali colore & prætextu fiant, ut nullo subitè revelandi sigilli periculum, & ita clam atque occultè, ut nemo advertere possit. Ratio constat ex dictis *sup. n. 244. & seq.* quia si fideles sciant, in ipsorum incommodum posse Confessarium aliquando licitè uti notitiâ Confessionis extra eam, redditur hoc ipso Sacramentum Pœnitentiæ ipsis odiosum ab eoque valde absterrentur, ergo sigillum, quod

quod prohibet hoc consequens, prohibet etiam illud antecedens, hoc est, usum notitiæ Confessionis extra eam in aliquod incommodum pœnitentis sine ejus licentia, etiamsi nulla prorsus interveniat Revelatio sigilli.

Quapropter etiam illicitum est, ut Confessarius de aliqua re, quam simulat se aliunde scire, verè tamen ex sola notitiâ Confessionis habet, moneat Superiorem, Episcopum, vel quemvis alium, eumque moveat ad agendum vel omittendum aliquid in damnum vel incommodum quoddam pœnitentis. Dicast. n. 164.

Neque quidquam valet, quòd pœnitenti non fiat injuria, si id, quod ex notitiâ Confessionis fit, sit gratuitum & prorsus liberalis voluntatis; vel ille ad id ob suam indignitatem nullum habeat Jus. Nam resolutio nostra non fundatur in sola injuria pœnitentis, sed in injuria, seu irreverentia Sacramenti, quod redderetur fidelibus odiosum, si cum eorum incommodo licitè possent Confessarii ex sola Confessionis notitiâ aliquid agere aut omittere. Fag. cis. lib. 6. cap. 3. n. 12.

§. V.

De parvitate materiæ in usu notitiæ ex Confessione.

256. Quæres. An in illicito usu notitiæ Confessionis detur parvitas materiæ, ob quam possit quandoque esse tantum peccatum veniale? Resp. in usu, qui fit cum directa vel indirecta sigilli revelatione, non dari parvitatē materiæ, ut constat ex dictis sup. n. 188. In illo autem usu, qui fit tantum cum incommodo ali-

quo pœnitentis, vult Gobat tr. 7. n. 884. dari parvitatē materiæ; idque probat imprimis ex suppositione aliquarum sententiarum. Sed cum eas & ipse & alii communiter improbent, nihil ex iis solidè deducitur. Deinde putat usum illicitum notitiæ non semper repugnare graviter fini legis, hoc est, non semper reddere Sacramentum fidelibus graviter odiosum & onerosum; quia potest Confessarius quandoque uti notitiâ Confessionis cum incommodo quidem pœnitentis, sed tam levi, ut propterea nec pœnitens, nec ullus alius absterreatur à Confessione. Sed hoc argumentandi modo probari etiam posset, dari in sigillo, ejusque obligatione parvitatē materiæ, ut confidenti patebit.

Judico itaque, illum etiam illicitum notitiæ Confessionis usum, qui fit sine omni revelatione sigilli, continere duplicem malitiam; quarum una sit contra Justitiam, Charitatem vel saltem Fidelitatem, quia pœnitentem damno, incommodo, vel molestia afficit; altera autem sit contra Religionem & reverentiam Sacramenti, quia reddit illud fidelibus odiosum, sicut sup. n. 186. dixi de violatione sigilli. Quoad priorem malitiam dari in usu, de quo agimus, parvitatē materiæ, concedo; idque patet ex obviis exemplis. Quoad posteriorem autem nego. Cum enim confessarii, sicut alii, vel ex simplicitate, vel ex ignorantia, passione &c. facillimè possint habere pro levi incommodo pœnitentis, quod tamen revera est ipsi valde grave, hoc ipso jam usus notitiæ cum levi incommodo est admodum periculosus; ergo jam est aptus & sufficiens, ut fideles valde absterreat à Sa-

cramento Pœnitentiæ, illudque iis reddat valde odiosum; ergo hoc ipso iam etiam cedit in gravem irreverentiam Sacramenti; neque datur in tali usu quoad hoc, sive quoad malitiam suam contra Religionem parvitas materiæ. Atque ita corrui argumentum paulò antè in contrarium allatum.

Unde ulteriùs addo, nunquam posse aliquem licitè uti noticia confessionis in dubio de molestia pœnitentis, sed debere esse moraliter certum, quòd nulla intercedat; & quidem non præsumptam, sed expressam. Ut proinde sigillum habeat hoc solàm peculiare, quòd id neque tunc aperiri possit, quando moraliter certum est, pœnitenti non fore id incommodo, sed etiam in eo casu necessaria sit ejus expressa licentia.

257. Ex prædictis omnibus patet, in quo sensu verum sit illud S. Bernardi: *Nihil minus scio, quàm quod ex confessione scio; vel illud aliorum DD. Confessarius ita se gerere debet extra confessionem, ac si nihil unquam audivisset in confessione.* Nil enim hujusmodi dicta aliud volunt, quàm quòd confessarius ex auditis in confessione, & sub sigillum cadentibus, adeo nihil possit aliis, vel etiam ipsi pœnitentis vel complicitis incommodum agere vel omittere, extra confessionem, & sine ejus licentia, ac si ex iis nihil prorsus sciret, nihil unquam totâ suâ vitâ audivisset, ut habet Regula *sup.*

n. 247. tradita.

**
*

SECTIO VI

De Personis ad sigillum obligatis.

258. Omnes illi obligantur sigillo, qui notitiam alicujus peccati vel alterius rei, ad sigilli materiam spectantis, ex confessione Sacramentali acquisiverunt, mediatè vel immediatè, licitè vel illicitè, ut habent DD. relati *sup.* n. 200. èstque universalis & certa Regula teste Fag. *sup.* n. 203. Juxta quam possumus omnes obligatione sigilli constrictos ad quatuor classes revocare.

S. I.

De iis, qui notitiam ex Confessione acceperunt immediatè & licitè, vel illicitè.

I. Classis est eorum, qui notitiam v.g. peccati ex confessione Sacramentali acceperunt immediatè & licitè. Horum I. & præcipuus est confessarius legitimus. Fag. *Prac.* 2. lib. 6. cap. 6. n. 1. ex communi, sub quo comprehendimus etiam illos, de quibus diximus *sup.* n. 216. II. Sacerdos, cui invito, & ab initio statim contra protestanti, aliquis nihilominus adhuc sua peccata ita confitetur, ut exaudiat. *sup.* n. 185. ex Lug. & Diana contra Fag. *Prac.* 2. lib. 6. cap. 6. n. 11. III. Interpres; & IV. internuntius *sup.* n. 212. V. omnes, qui audiunt peccata aliorum, ex necessitate instantis naufragii, prælii, ruinæ &c. publicè confitentium; uti & VI. qui alterius peccata casu aliquo, & præter vel contra voluntatem suam audit, dum fortè præterit, vel necesse habet viciniùs ad stare, aut

accidit.